

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

השיבה שופטינו כבראשונה

שתי הנהגות היו לעם ישראל בארץ ישראל בבית ראשון ובחלק מתקופת בית שני. הנהגה מדינית שבראשה עמד המלך, והנהגה רוחנית שראשיה - הסנהדרין, הכהנים והנביאים. שתי הנהגות הללו, בזמנים כתקונם כמו בימי דוד ושלמה ע"ה, פעלו בשיתוף למרות חילוקי דעות שהיו לפעמים בין הנהגה המדינית והרוחנית. המלך עצמו היה מקבל את ההחלטות המדיניות מתוך שהיה לומד תורה, ככתוב "והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר מלפני הכהנים הלויים, והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ליראה את ד' אלוהיו לשמור את כל דברי התורה הזאת ואת החוקים האלה לעשותם, לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל" (דברים יז יח-כ).

ואכן יהושע בן נון, המנהיג שהנהיג את ישראל בכניסתם לארץ, אמר לו ד' יתברך: "רק חזק ואמץ מאד לשמור לעשות ככל התורה אשר צוך משה עבדי אל תסור ממנו ימין ושמאל למען תשכיל בכל אשר תלך. לא ימוש ספר התורה הזה מפִּיךָ והגית בו יומם ולילה למען תשמור לעשות ככל הכתוב בו כי אז תצליח את דרכיך ואז תשכיל" (יהושע א ז-ח).

נכון לעכשיו, אשרינו מה טוב חלקנו שאנו זוכים למדינה משלנו, שיש לה הנהגה מדינית, אלא שהיום אנו עדים למשבר מוסרי וערכי הפוקד את היושבים בשלטון. ההידרדרות המוסרית והערכית בוודאי משפיעה גם על קבלת ההחלטות המדיניות, החברתיות והכלכליות, ובזה מחלישה את כוחנו ויוצרת בקיעים בחברה. הדרך לחזק את מדינת ישראל היא לתקן את המצב המוסרי והערכי על ידי שיבה לשורשים ולמסורת היהודית. וכשם שמלכי ישראל בעבר היו הוגים בתורה והולכים לאורה, כך גם בדורנו אנו זקוקים למנהיגות בעלת שורשים, היונקת את ערכיה ממסורת ישראל. ומתוך שמנהיגינו יהיו מושרשים במסורת היהודית גם מדינתנו תתחזק, תתלכד ותתאחד. ועל זה אנו מתפללים יום יום "השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה" ומתוך כך "והסר ממנו יגון ואנחה".

בציפייה לישועה השלמה

נר חנוכה כ"א

הגליון מוקדש לעילוי נשמת

ר' עקיבא בן הרב יעקב יצחק רבלסקי ע"ה
נלב"ע ט' אלול תשכ"ו.

2 מעלתם של דיני ישראל
הרב און טרבלסי

עגלה ערופה
הרב דוד לנדאו

3 מהשגת החכמה אל התשובה המעשית
הרב יורם אליהו
פסולות מעיקרא...
הרב אייל ורד

4 עין בעין יראו
נתן קוטלר
ושמעת ודרשת היטב.
הרב זיו רוח

6 בין חמות לכלה
אסתר אברהמי

8 האם אנו באמת חילוניים?
הרב שלמה אבינר

/// מהנעשה במכון מאיר מכון מאיר הולך ומשתדרג

למעלה מ-47 שנים נושא מכון מאיר את דגל התשובה מאהבה וב"ה מוסיף והולך.

לערוץ התורני המחודש המפיץ שיעורי תורה ותוכניות בעלות תוכן יהודי באהבה, נכנסו כבר למעלה מ-2.5 מיליון צופים. גם ערוץ הילדים פורץ קדימה בתוכניות חדשות, ורבות ילדים צופים בו בשמחה ובאהבה ומספר המנויים הולך ועולה.

וכמובן, שנת הלימודים נפתחה בסימן ריבוי תלמידים ביניהם תלמידים מחו"ל. ולמכון אורה נרשמו מספר עצום של תלמידות וב"ה הוא מלא עד אפס מקום.

ידידי מכון מאיר

מוסיפים יהדות באהבה

מעוניינים לקבל ניוזלטר שבועי?

שלחו מייל לכתובת: eliezer188@gmail.com

לתרומות 02-6461328, באתר meirtv.com (מאובטח), בבנק הדואר ח-נ 3-16179-4 או בבנק המזרחי בנק 20 סניף 539 חשבון 128018

לפרסומים בעלון ובאתר: 026461302 - ההכנסות קודש למכון מאיר | תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

המו"ל: מכון מאיר טל' 02-6511906 פקס 02-6514820 אתר הבית meirtv.com דוא"ל torah@meirtv.co.il

עיצוב גרפי: תהילה ברנשטיין הפצה: מקור ראשון 0528908518 | העלון מופץ ב-50,000 עותקים

הדלקת נרות	מוצאי שבת
י-י 18:49	20:04
ת"א 19:07	20:06
חיפה 19:01	20:07

מעלתם של דיני ישראל

זמם - ולא כאשר עשה. מכאן אמרו לא הרגו נהרגין הרגו אין נהרגין.

כלומר דווקא במצב שהעדים לא הצליחו במזימתם והנידון עדיין לא הוצא להורג מחילים עליהם את דינו והורגים אותם. אך אם הצליחו במזימתם ובית הדין כבר הרגו את הנידון הם פטורים מהעונש ואינם נהרגים. **בהסתכלות פשוטה ההלכה נראית תמונה מאוד וכאילו לקחה מידת הדין.** כיצד יתכן שאם גרמו בעדותם להוציא את הדין לפועל הם נפטרים מעונש ואינם מקבלים את הדין שהם עצמם זממו לעשות לנידון? כמה יישובים נאמרו בעניין. יש הנותנים לכך הסבר הגיוני (משך חכמה), ויש התולים את הדבר בזלזול שיכול להגיע כלפי בית הדין אם ייודע שהרגו חף מפשע (מאירי). אך מתירוצו של הרמב"ן מתבאר מעלתם של דיני ישראל. מסביר הרמב"ן שאם הדיינים הוציאו את הנידון להורג אותה היא שנידון זה היה חייב מיתה, **שהרי דיני ישראל נקראים א-לוהים ורוח ה' שורה עליהם ולא יתכן שתצא תקלה כזו מתחת ידם.** "שלא יתן ה' השופטים הצדיקים העומדים לפניו לשפוך דם נקי, כי המשפט לא-לוהים הוא ובקרב א-לוהים ישפוט. וכל זה מעלה גדולה בשופטי ישראל, וההבטחה שהקב"ה מסכים על ידם ועמהם בדבר המשפט". ובלשון רבינו בחיי: "שסמך הכתוב על זכותן של הסנהדרין ששורה עליהם רוח הקודש שלא ישפכו דם נקי".

מקום נוסף ממנו ניתן ללמוד על מעלתם של שופטי ישראל הוא ציווי התורה לשמוע בקול החכמים והשופטים: "ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה, לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל". חז"ל דורשים שחובה על האדם לשמוע

בסמוך למצוות מינוי השופטים מצווה התורה: "לא תטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח ה' א-לוהיך". מסמיכות זו למדו חז"ל שכל המעמיד דין שאינו הגון כאילו נטע אשרה. על הקשר בין אשרה לדין אפשר לעמוד על פי הפסוקים בפרשת משפטים שם מכנה התורה את הדיינים א-לוהים, "עד הא-לוהים יבוא דבר שניהם". מתוך כך מובן שדיין שאינו הגון משול לאלוהים אחרים, והממנה אותו כאילו נטע אשרה שהיא עץ של עבודה זרה. את הכינוי "א-לוהים" לדיינים מבאר הרמב"ן: "ואמר ר' אברהם כי נקראו השופטים א-לוהים בעבור שהם מקיימי משפטי הא-לוהים בארץ. ולדעתי יאמר הכתוב לרמוז כי הא-לוהים יהיה עמהם בדבר המשפט, הוא יצדיק והוא ירשיע". לפי האבן עזרא הדיינים מקיימים את רצון ה' בארץ, ולפי הרמב"ן א-לוהים נוכח עם הדיינים במשפט ונמצא איתם בפסיקת הדין. נראה ששני ההסברים משלימים זה את זה. **שופטים נאמנים והגונים שמתאמצים לפסוק לפי המשפט הא-לוהי מקבלים סיוע מהשמיים.** רוח ה' מדריכה אותם ומסייעת להם לכוון לאמת. ודין כזה שמכוון לפי הצדק העליון, משרה את החיים הא-לוהיים בחיי העם והארץ.

את מעלתם של הדיינים הכשרים שרוח ה' מלווה אותם ניתן ללמוד מפרשת עדים זוממים. עדים זוממים הם עדים שכת עדים אחרת מעידה שהיו עימם במקום אחר בזמן המעשה שעליו העידו. דינם של עדים אלו שהם מקבלים את העונש שרצו להחיל על הנידון: "ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו". הגמרא במסכת מכות לומדת מהפסוק שלא בכל מצב נענשים העדים: "כאשר

בקולם אפילו אם לדעתו הם טועים ומחליפים בין דברים פשוטים: "אפילו אם אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין". אפשר להסביר את דבריהם בשתי דרכים. הראשונה שהתורה ניתנה על דעת חכמי ישראל לפי הבנתם, ורצון ה' שנתנהג על פי הבנת החכמים אף אם הם טועים. אך ניתן להבין בדרך שניה. **אם חכמי ישראל פסקו דין או משפט, האמת והצדק עמם אף שבמבט ראשון דבריהם נראים נגד השכל.** משום שיד ה' מלווה אותם בפסיקתם ולא תניח להם לטעות: "יש לך לחשוב שהם אומרים על ימין שהוא ימין, כי רוח ה' על משרתי מקדשו ולא יעזוב את חסידיו, לעולם נשמרו מן הטעות ומן המכשול"¹.

גם תהליך הגאולה מושפע מתיקון מערכת המשפט. "צדק צדק תרדוף למען תחיה וירשת את הארץ". מסביר הנצי"ב² שארץ ישראל היא המקום הראוי ביותר להחיל בו את הצדק הא-לוהי. **לכן ככל שאנו משרים בה יותר את הצדק כך אנו זוכים אליה יותר.** כחלק מקידום תהליך הגאולה יש להוסיף טוב במערכת המשפט ולמנוח בה דיינים שנקראים א-לוהים ורוח ה' שורה בהם ובמשפטים. "כדאי הוא מינוי הדיינים הכשרים להחיות את ישראל ולהושיבם על אדמתן"³.

1. סנהדרין ז.
2. שמות כ"ז, א.
3. רמב"ן שם
4. יט"ב,
5. רש"י

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדא

נוצר עיכוב מגע בקדושה: במקום קדוש ובאכילה קדושה. אבל האם יתכן שסתם יהודי יהיה מנותק מן הקדושה?! לכן מופיע סדר אלוקי של היטהרות וסילוק הטומאה, כדי שלא לעכב את השייכות של אדם מישראל למשכן ד'. ג. הכפרה השלישית, "כפר לעמך ישראל", נוגעת למצב של שפיכות דמים של אדם יחידי על אדמת הקודש, אבל כדי לטפל בזה יש צורך במייצגי עם ישראל - "כפר לעמך ישראל"¹.

1. קונטרס זכר למקדש לאדר"ת.
2. שמות כ"ט ל"ז.
3. גיטין דף ב"ז עמ' א'.
4. ויקרא ט"ז ל'.
5. כוזרי מאמור ג' מ"ט.
6. ע"פ שיחות הרצי"ה בדברים עמ' 298-9.

עגלה ערופה

בסוף פרשת "שופטים" נצטוינו במצוה חדשה: עגלה ערופה. רוב העניינים שבפרשה הם דברים נגלים, דברים מוכנים מאליהם כגון תורה, נבואה וכדומה. כאן יש עניין מיוחד השייך לשפיכות דמים. לכאורה, זאת היא מצוה פרטית, השייכת למצב שבו אדם יחידי נרצח. אבל לא כן הוא, כי יש סדר מיוחד של עשייה במצב כזה, שממנו רואים שעוסקים כאן בעניין כללי. הטיפול מוטל על זקני ישראל, על בית הדין, ויש לו ערך ציבורי כללי.

לפעמים זקנים יכולים למלא את

מקום המלך. למשל, האדר"ת זצ"ל בירר שאפשר לקיים מצות הקהל גם בזמן הזה, והראה שמשמע מכמה ראשונים שאם אין מלך אפשר לקיים מצוה זו על ידי זקנים¹. אמנם לא כל הראשונים סוברים כן, אבל לאדר"ת זצ"ל היתה "תאווה" גדולה למצוות כלל ישראליות, ואם אפשר למצוא דעה כזו בחלק מהראשונים, הרי יש לסמוך עליהם.

מהשגת החכמה אל התשובה המעשית

פוטרת ומפקיעה שום תפקיד גופני גם השפל שבשפלים. התורה כוללת הכול, ובניין האדם בקודש בנוי משלמות כל הצרכים שהאדם וגופו זקוק להם, אבל, אומר הרב **"הגדלות מדריכה את האדם, בהיותו מקבל אותה בטהרה, איך להתנהג בכל העניינים הקטנים, באופן שהם יתעלו ויהיו עניינים גדולים"** (אוה"ש, י"ב, ו'1). האדם חייב לעסוק בגודל, בשאיפות המרוממות, הוא חייב להיות מלא מהם ועל ידי כך ידע לבוא לרומם את הצרכים הקטנים ולהעלות אותם אל תכלית השלמות. לכן נדרשת גם תשובה מעשית להשלמת תהליך התשובה, כמו שמוסיף הרב וכותב **"כפי אותה המידה של התקיימות התשובה במעשה, כן יוסיף האור הרוחני לזרוח על הנשמה... וכך יוכל האור הרוחני לחול על הנשמה הצמאה אליו בכל מילואו וטובו"** (אוה"ש, פ"ה, ו').

מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל", ללמד ששאיפתו אל משאות הנפש הרמים לא תגרום לו לבטל את החיובים הכלליים שאינם בערך השאיפות הרמות, ועל זה נאמר שם הבטחה למלך, **"למען יאריך ימים על ממלכתו"**, ומוסיף הרב משפט נפלא, **"כי החיים ממולאים לא מהשאיפות הגדולות הבאות מזמן לזמן... כי אם מכל צדדי החיים הנהוגים באדם"**. ככל שידע האדם לשים לב גם לפרטים הקטנים ולא להזניח אותם, הוא יתמלא כוח ועוז להצליח גם בפעולותיו היותר כלליות ורמות במעלתם. כך גם במהלך התשובה, מדרך הרב באורות התשובה, שעם כל ההשגות והחוכמות העליונות אין להזניח את התשובה המעשית, **"כל החוכמות וההשגות שבעולם אינן מפקיעות את חובת התשובה המעשית... כל הגדלות שבעולם אינן מזיזה כל-דהו מתביעות הקטנות, כמו שאין שום גדולה שבעולם**

התורה מצוה על המלך לכתוב לו ספר תורה ומציינת את המטרה לכך **"למען ילמד ליראה את ה' אלוהיו לשמור את כל דברי התורה הזאת... לבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל, למען יאריך ימים על ממלכתו"**. התורה נותנת טעמים עליונים שהמלך ילמד מספר התורה ליראה את ה' וכו' וגם מצוה אותו על כל המצוות המעשיות לקיימן ולעשותן. מסביר הרב קוק זצ"ל בעין איה (ברכות פ"ט, כה), **"חובת האדם השלם הוא, ששום שאיפה היותר גדולה לא תבלע את הצרכים היותר קטנים, ואין לך דבר שאין לו מקום"**. יש אנשים שרוצים לעסוק בעניינים רמים וגבוהים, בדבקות בה' וביראתו, ומזניחים דברי רשות שהם נראים להם מיותרים או לא כל-כך חשובים, אומר הרב שכל שאיפה גם הגדולה ביותר אינה באה לבלוע את הצרכים היותר קטנים. ועל זה נאמר בפרשת המלך שיכתוב לו ספר תורה, **"לבלתי רום לבבו**

הרב איילורד

התפילין שלך פסולות, וצריך להזמין חדשות. הן היו פסולות מעיקרא. ברגע שאמרתי לו את זה - ראיתי שהוא ממש נפגע. אני מכיר את הצער שיש לאנשים כשהם מגלים שהתפילין שלהם פסולות. אך כאן זה היה משהו אחר. הוא כאילו נפגע ממני אישית. ואז הוא אמר לי - אתה יודע רבי... התפילין האלו הם היו של סבא שלי. והם היו הקשר הראשון שלי ליהדות. ועכשיו כשאמרתי לי שהתפילין פסולות מעיקרא, אז הרגשתי שבעצם פסלתי לי את סבא שלי! העניינים של הרב נתן כבר היו מלאות דמעות בשלב הזה והוא הוסיף, 'אמרתי לעצמי - הרי יכולתי להגיד לו שהתפילין האלה עברו הרבה, והן כבר ישנות מאוד, וכדאי להחליף, בגלל השנים חלק מהאותיות כבר דוהות או משהו כזה. למה הייתי צריך לומר לו שזה פסול מעיקרא? למה לא הייתי מספיק רגיש להבין שלא את התפילין שלו פסלתי אלא את סבא שלו, ואת החלון שדרכו הוא נכנס חזרה לתורה ומצוות. רציתי יותר מדי. ואז קלקלתי'.

ר' נתן שתק, ואנחנו הבטנו בו. מרגישים את החץ ישר ללב. שאלה היא אף פעם לא רק שאלה. היא קשורה בשואל. לעיתים הקשר הולך כמה דורות לאחור, וצריך את חכמת הלב לדעת מה להשיב ומה לא להשיב ואיך להשיב - ומיהו העומד מאחורי השאלה, ואיך לפסול תפילין בלי לפסול את היהודי שלבש אותם. זה לימד אותנו רבי נתן בסיפור הזה. זמן מה אחר כך חלה ר' נתן, וחיוניותו ניטלה ממנו, וביום השישי לחודש אלול, חודש של תשובה ואהבה, ליוונו אותו מבית הכנסת באפרת - למנוחת עולמים בבית העלמין בכפר עציון.

שנמשכה שעה ארוכה. שמעתי בעבר סיפורים על החופות של רבי שלימה קרליבך. אבל עכשיו ראיתי אחת כזאת. וכולה מלאה באהבה. אבל שיעור אחד הכי גדול למדתי ממנו בסתם יום של חול. התכנסנו, הצוות של המכון, לסדנא לקראת פתיחת הזמן. זה היה ערב ראש חודש אלול. זמן של תיקון ותשובה ולכן ביקשתי מהחברים - לספר על כישלון שהיה להם, ומה הם למדו ממנו. היסוסים מובנים בתחילה. אבל אז ר' נתן מרים יד ואומר 'אני חושב שיש לי סיפור טוב'. ובקול הנעים שלו הוא סיפר לנו סיפור מדהים. על תוכחה. ועל אהבה. ועל רגישות וכאב.

'אתם יודעים שאני סופר סת"ם, ובעיקר מגיה'. כן, ידעת. פעמים רבות הייתי רואה אותו במכון עם לוח פולגיט כזה ועליו מתוחה פרשיית תפילין והוא מגיה אותה. ואז חותם 'נתן'. הרב נתן המשיך. 'אז לפני כמה זמן הביא לי תלמיד מהמחלקה שלנו של דוברי אנגלית את התפילין שלו לבדיקה. עכשיו, כשאנחנו מגיה תפילין אז אתה נמצא במין מצב משונה. כי אתה מחפש טעויות. ואם אתה מוצא טעות... אז יש לך כמו מין שמחה בלב שעשית את מלאכתך נאמנה, וגילית את הטעות, ועכשיו אפשר יהיה לתקן ומי שהביא לך את התפילין - יניח מעתה תפילין כהלכתה. אז בתפילין האלו שהביא לי התלמיד הזה, לא הייתי צריך להתאמץ הרבה. הן היו ישנות מאוד, מבהמה דקה. ולמעשה הם היו פסולים מעיקרא, הייתה חסרה מילה. כך שסיימתי את הבדיקה די מהר וחזרתי אל התלמיד ואמרתי לו, וכמעט הייתה לי שמחה בקול שלי - תשמע,

פסולות מעיקרא...

לזכרו של ר' נתן סיגל זצ"ל ששימש כר"מ במכון מאיר

העניינים הטובות שלו היו מתמלאות בדמעות מהר. כשהיה מלמד מאמר חסידות, במיוחד של הרבי מפאסצאנא. והיו מתערבבות אצלו יחד השואה והחסידות והגעגועים.

במבט ראשון הוא היה נראה כמו יהודי שנקטף מהעיירה מז"בז מלפני מאתיים שנה. נמוך קומה. נמרץ. ועיניים... עיניים טובות. צוחקות ושמחות. ונהיות עצובות בן רגע. נושאות בתוכן את כל צער העולם.

נפשי נקשרה בנפשו. ר' נתן סיגל. זכר צדיק לברכה. שמעתי אותו יום אחד מעביר שיעור בקדמת בית המדרש בתורה של האש קודש. פשוט נעצרתי וישבתי. ללא אומר ודברים הוא הושיט לי דף, ונתן בי את עיני החומות, העמוקות, שכעבור רגע או שניים התמלאו בדמעות כאשר הוא לימד את התורה של האש קודש על הכ' הקטנה שנכתבה כאשר אברהם בא לספוד לשרה ולבכותה. כ' קטנה, כי יש אומרים ששרה גרמה לעצמה את המוות הזה. והרבי מפאסצאנא אומר שם ששרה מחתה כלפי שמאי ואמרה - ריבונו של עולם, עד הילדים! עמדת בכל הנסיונות הקשים לכל אורך החיים אך עד הילדים. אל תגיע בילדים.

כמה ימים אחר כך הוא כבר הביא לי ספר מתנה 'בני מחשבה טובה' עם הקדשה חמה ממנו. וככה הייתי חוטף, על הדרך, וורט חסידי כאן, שיעור קצר שם. פעם הזמין אותי לבוא אותו להתוועדות 'זאת חנוכה' אצל הרבי מפאסצאנא קרליבך. וראיתי כמה היה שם אהוב וכן בית.

פעם אחרת ראיתי אותו הולך ברחוב שמח וטוב לב ובידי כתובה מתנופת. 'תראה, הכתובה של הבת שלי... היא מתחתנת היום, ואני כתבתי לה את הכתובה'. ידעתי שהוא סופר סת"ם, אך לא ידעתי שהוא אייר וכתב כתובות יפות להפליא. וזה התאים לו, לכתוב את האהבה. את הכתובה. פעם אחרת זכיתי להשתתף בחופה שערך, חופה

זה רק ספורט?

לחכמה הזאת יש מחיר, עליו דרש הרב קוק זצ"ל את דברי המשנה במסכת סוטה (ט, טו): "וְחֻכְמָת סוֹפְרִים תִּסְרַח".
וכך כתב: "החכמה שמתרבה מתוך קנאת סופרים, כיון שבאה מתוך קנאה סופה להרקב, וכל רקבון יש בו סרחון, וזאת היא חכמת סופרים שתסרח בעקבתא דמשיחא וע"י סרחון זה תבטל צורתה הקודמת, ויוחל להיות מאיר אור הנשמה של החכמה העליונה מכל קנאה, שהיא למעלה מחכמת סופרים..." (אורות התחיה לח).
הראי"ה מצביע על המחיר הנפשי והחברתי של קנאת הסופרים, שכל קנאה, מרקיבה עצמות (משלי יד, ל). כלומר - מרחיקה את האדם מעצמיותו בכך שהוא עוסק ללא הרף בהשוואת עצמו לאחרים. מהו "אור הנשמה של החכמה העליונה מכל קנאה"? מהי האלטרנטיבה לקנאת הסופרים?

הרווחת שהשתרשה אצלנו בנושא. וכך כתב במאמר שתורגם לאחרונה לעברית (מגזין אפוק, אוקטובר 2019, "האם תחרותיות טובה לנו?" המאמר התפרסם לראשונה בתשמ"ז - 1987 במגזין Working Mother)
"תחרות פוגעת בדימוי העצמי כמו שסוכר פוגע בשיניים. רוב האנשים מפסידים ברוב התחרויות, עובדה המעוררת בהם ספקות לגבי עצמם. עם זאת, גם ניצחון לא בונה את האופי. הוא מאפשר

בשוך המשחקים האולימפיים, שהביאו השנה ברוך ה' הישגים גדולים לספורטאים הישראלים ולמדינת ישראל, ארשה לעצמי להרהר לרגע בקול על הקונספט התחרותי בכללותו. אמנם, התרגלנו לתחרות ולתחרותיות, אך האמנם תחרותיות טובה לנו? האם לתחרות ישנם מחירים ואם כן האם הם שווים את הרווחים שהיא מעניקה.
במשפחתנו יש סיפור מוכוּן שמסופר בהקשרים שונים מעת לעת. ומעשה שהיה כך היה: הייתי בכיתה א', והוטל עלינו להתקדם בקצב מסוים באחת מחוברות החשבון. סיימתי את המטלות ועברתי לחוברת הבאה, כפי שהתבקשנו לעשות. ומאחר שהרגשתי שמצבי טוב מיתר חבריי לכיתה, הפסקתי להתקדם בקצב מהיר כפי שהיה בהתחלה. ההורים שאלו אותי מדוע אינני ממשיך להתקדם הלאה בחומר, ומיד השבתי, ובמידה לא קטנה של צדק (ואולי גם גאווה): "יש כאלה שנמצאים עדיין בחוברת הראשונה".

ההורים שלי, שסברו שאין 'להסתפק במועט' - בכך שכמה מן התלמידים מתקדמים פחות ממני, מיהרו לשטוח בפניי את משנתם החינוכית והסבירו שבמקום להסתכל אחורה, למי שעוד נמצא בחוברת הראשונה, מוטב להסתכל קדימה, למי שכבר התקדם לשלב הבא וכו'. ומאז, בכל פעם שהתנהגות מסוימת של מישוה במשפחה מבטאת סוג של חוסר אמביציה וחוסר שאפתנות, מגיע מיד המשפט המוכוּן שלי מכיתה א' בנימה משועשעת: "יש כאלה שנמצאים עדיין בחוברת הראשונה".

שנים הסתובבתי עם התחושה שהעמדה שביטאתי בתמימותי כילד, היתה אמנם שגויה. ושבאמת, עלינו לשאוף תמיד להתקדם, להציב מטרות ומודלים שיניעו אותנו קדימה ולמעלה. עוד ועוד. ברם, משבגרתי, התחלתי לתהות על הדרך התחרותית באופן כללי. האמנם הבחינה המתמדת הזאת של הישגינו לעומת הישגי הסובבים אותנו מועילה? האם היא מיטיבה איתנו? האם היא טובה לילדים או למבוגרים?

קורית התלילות
הפסוק המפורסם מפרשת שופטים: "תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱ-לֹהֶיךָ" (דברים יח, יג) מבטא לעניות דעתי את האלטרנטיבה, התמימה, לעולם התחרותי, הכוחני שהחברה המערבית, ואנו בעקבותיה מקדשים. התמים איננו מודד עצמו לעולם ביחס לאחרים. וכדברי רש"י: "התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו". התמים מתהלך עם ה' ומצפה לו ורק לו, ללא השוואה להצלחותיהם (ולצלחותיהם...) של אחרים.
התמים איננו מבקש להצליח על ידי ניצחון על אחרים. הדרך שלו אולי איננה נראית רווחית יותר ביחס לדרכם של מגידי העתידות למיניהם, כפי שמציינת התורה, אך היא שלמה בדרכה, שמחה בחלקה - "ה' מִנֵּת חֶלְקִי וְכֹסֵי אֶתֶּה תוֹמִיךָ גֹּזְלִי" (תהלים טז, ה). התמים שלם עם עצמו, עם הישגיו, עם א-לוהיו.
מאבקים ותחרותיות מזינים את ה"אגו" ההישגי והתחרותי, תמימות ואמונה מזינות את הנשמה. תורה תמימה כזאת - משיבה את הנפש.

לילד לשמוח לרגע ואפילו לשמוח לאידו של מישוה אחר.
ד"ר ג'והן פרייס הבריטי הראה שתחרות גורמת לכך שתחושת הערך העצמי של הילד תהיה תלויה במקור הערכה חיצוני (Price, Sloman, Gardner, +2, 1994). יהיה טוב אם נגדיר את ערכנו כבני אדם על פי מה שעשינו. למצעה, אנחנו מתייחסים לעצמנו כאל אנשים מוצלחים לפי מספר האנשים שהבסנו בתרבות התחרותית. אנחנו גם אומרים לילד שלא מספיק להיות טוב, אלא שהוא חייב להצליח יותר מאחרים. אנחנו מזהים הצלחה בתור ניצחון אף על פי שאלו שני מונחים שונים. כשהילד מצליח לנצח, נוצר גלגל חוזר: הוא צריך להמשיך להתחרות ולנצח כדי להרגיש טוב עם עצמו".

קנאת סופרים?

המצדדים בתחרותיות, מצטטים לא פעם את דברי הגמרא: "קנאת סופרים תרבה חכמה" (בבא בתרא כב, א). לדברי הגמרא, תחרות בין מלמדים עשויה למנוע התרשלות של כל אחד מהם שכן הוא מרגיש חובה להוכיח את עצמו. אלא שגם

לחירי התחרותיות

בספרו No Contest: The Case Against Competition משנת התשמ"ו (1986) הסופר והמרצה אלפי קון קורא תיגר על התפיסה

השאלה

במדרש נאמר: "גַּבְרִי כֵחַ עֲשֵׂי דְכָרוֹ" (תהלים קג, כ) במה הכתוב מדבר? אמר רבי יצחק בשומרי שביעית הכתוב מדבר, בנוהג שבועול אדם עושה מצוה ליום אחד לשבת [=שבוע] אחת לחודש אחד שמא לשאר ימות השנה ודין חמי חקליה בירה [=וזה רואה שדהו בור וריק בלי חרישה וזריעה] כרמיה ביירה [=כרמו חרב] ויהבי ארנונא ושתיק [=ונותן מס על השדה ושותק] יש לך גבור גדול מזה?!" (ויק"ר א, א).

ה'אמרי אמת' מגור שואל מה הגבורה הגדולה שבשומרי השמיטה שאותה מכנה המדרש "גַּבְרִי כֵחַ עֲשֵׂי דְכָרוֹ"? והרי התורה הבטיחה "וְעָשִׂיתָ אֶת הַתְּבוּאָה לְשֵׁלֶשׁ הַשָּׁנִים" (ויקרא כה, כא)! ולכן, אם החקלאים רואים שהברכה מקדמת לבוא במה מתבטאת גבורתם?

הברכה התפורה על פני כל השנים

על הפסוק "וְעָשִׂיתָ אֶת הַתְּבוּאָה לְשֵׁלֶשׁ הַשָּׁנִים" חז"ל דורשים בספרא (בהר פרשה ג פרק ד אות ו): "וצייתי את ברכתי לכם בשנה השישית אין לי אלא בשישית בחמישית וברביעית בשלישית ובשניה מנין, משנה

לחבירתה מנין? ת"ל ובשנה, ועשת את התבואה לשלש השני, לשישית ולשביעית ולמוצאי שביעית". המילה "בשנה" נראית מיותרת כי היה יכול להיות כתוב בפסוק "וצייתי לכם את ברכתי בשישית", מדוע צריך לומר "בשנה השישית"? הקרבן אהרן מסביר את דרשת חז"ל: "ואמר בַּשָּׁנָה, לרבות כל השנים שבין שמיטה לשמיטה והם החמש שנים מלבד הששית". כלומר הברכה בתבואה שהובטחה על ידי התורה לא התרכזה רק בשנה השישית, אלא שהיא התפורה על פני כל השנים.

ה'אמרי אמת' לומד מכאן רעיון נפלא "לכן נראה שכל השנים היה בשפע, והרשעים אמרו מקרה היא ולא ברכה בזכות שביעית, אבל גבורי כח הבינו זה, אבל לא היה ברכה מקדמת בערב שביעית טפי [=יותר] משאר השנים" (מכתבי תורה נה). אם כן, היה ניתן לטעות ולחשוב שהשפע בתבואה בכל השנים אינו קשור לשמירת השמיטה אלא הוא מקרה, אך הגבורה של שומרי השמיטה מתבטאת בכך שהם יודעים לראות ולהכיר בעיניים של אמונה את ברכת ה'.

לפקוח עיניים ולראות

בישעיהו נאמר "כִּי עֵין פָּעִין יִרְאוּ בְּשׁוֹב ה' צִיּוֹן" (נב, ח). מדוע הזכיר הנביא פעמיים "עֵין פָּעִין", זה

סדרת גַּבְרִי כֵחַ

על שמיטה

נתן קוטלר

לכאורה מיותר? הרב צבי יהודה היה נוהג להזכיר פסוק זה והיה אומר "המשמעות היא שיש עין של מטה ויש עין של מעלה, ובשעה שהאדם יודע לכוין עין של מטה לעומת עין של מעלה, כשהוא עולה ומתעלה למדרגה כזאת, אזי זוכה הוא לראות בשוב ה' ציון, ועלינו לכוין עינינו" (שיחות הרצי"ה ליום העצמאות תשט"ז).

הגבורה האמיתית מתבטאת בכך שגם כאשר ניתן לפרש את המציאות בעיניים של חול ובכך שהשגשוג החומרי הוא מקרי ומעשה ידי אדם - יש לדעת לפקוח עיניים ולראות את המציאות מתוך נקודת מבט אמונית ושהמקרה הוא רק מה'. מי שידע לכוון את עינו לעין של מעלה ופועל עם א-ל נקרא "גַּבְרִי כֵחַ עֲשֵׂי דְכָרוֹ".

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com

חוסן נפשי

הרב זיו רוה

ולחשיב מלחמה שערה. הוא עלול ליפול קשות ברשת היצר המתלבש בדמיונו.

וְדַרְשֵׁת וְחִקְרֵת וְשֹׂאֵלֶת הַיֵּטֵב, אל ינקוט האדם שום צעד בלי לבדוק מהי האמת עד היכן שידו מגעת. אל יפעל על פי תחושה אינטואיטיבית בלי שידבוק בשכלו היטב אם דבר זה נצרך בוודאות, אחרת יתיש את כוחותיו בטעויות רבות. הריצה למסקנות נמהרות עלולה להיות הרסנית ומחריבה ולא תמיד ניתן לתקן אחר מעשה. זוהי אחת הדרכים הכי קלות להכשיל אדם. כאן מונחת הסכנה הגדולה בקבלת לשון הרע, אדם מוסת בקלות לדעות קדומות שליליות, למריבה של חינוך. מתח נפשי רב יכול להימנע מבידור מותן. חיים שיש בהם בידור שכלי בהי נקיים יותר מטעויות הוות גורל, מהתלבשות כוחות נמהרים שאחריתם איננה רצויה. על כן ישים האדם סייג לנפשו, שלא יקבל בצורה

ישנה חשיבות גדולה לכך שאדם לא יקבל הכרעות, החלטות חשובות או התפעלות נפשית עד שידרוש, יחקור וישאל היטב. כל אדם הוא הדין של עצמו בהכרעותיו, על כן עליו לבדוק את עצמו ביסודיות, אחרת, יצר הרע עלול להתלבש על כוח

דמיונו ולהכניס אותו למצוקה נפשית, מתח או הקפדה. אדם יכול בקלות לאחוז בפרשנות מסולפת של המציאות, ליפול להבנה מטושטשת של העובדות במידה שלא יבדוק את עצמו. בריצת נפשו הוא עלול לבנות חיש מהר בניינים

שלמים של תובנות שגויות, חשדנות ודמיונות שאין להם שום בסיס אמיתי. אילו היה בודק היטב לא היה מאבד את שלוותו או את בטחונו החברתי.

דוגמה לתופעה זו ניתן לראות במצוקה חברתית אופיינית שאין בה ממש. למשל, אדם חושד כי מישורו מדבר עליו, מסכסך נגדו, מעליל עליו עלילות, ושונא אותו, בלי בדיקה מעמיקה שאכן כך הדבר. אפילו במידה שיש בסיס מסוים לדבר במציאות, הדמיון מגדיל את העובדות לממדי ענק שאין בהם ממש. מובן שיהיה לחשדות כאלו השלכות כגון רגשות קשים, איבוד מנוחת הנפש, חוסר נוחות. המדמיון עלול אף לנקוט בשורת צעדים כנגד אותו אדם,

וְשִׁמְעֵת וְדַרְשֵׁת הַיֵּטֵב.

"כִּי יִמְצֵא בְּקֶרְפוֹ בְּאֶחָד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת הָרָע בְּעֵינֵי ה' אֶל־לִיךָ לַעֲבֹד בְּרִיתוֹ. וְלֹא יַעֲבֹד אֶל־לֹהִים אֲחֵרִים וְיִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלִשְׁמֹשׁ אוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכָל צָבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי. וְהָגַד לָךְ וְשָׁמַעְתָּ וְדַרְשֵׁת הַיֵּטֵב וְהָיָה אִמְתָּ נָכוֹן הַדָּבָר נִעְשֶׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל. וְהִצַּאתָ אֶת הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת הָאִשָּׁה הַהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל שְׁעָרֶיךָ אֶת הָאִישׁ אוֹ אֶת הָאִשָּׁה וְסָקַלְתָם בְּאֲבָנִים וּמָתוּ¹."

אדם המואשם בעבודה זרה, שזו העבירה החמורה בתורה, עונשו סקילה. ברור הדבר שעל הדיינים להיות בטוחים בקלקולו של הנאשם ונקיים מכל ספק לגבי חטאו, בטרם תופנה מידת הדין הקשה כלפי הנאשם, "עַל פִּי שְ�נַיִם עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוֹמַת הַמֵּת לֹא יוֹמַת עַל פִּי עֵד אֶחָד". אך גם בזה לא די, לכן אומרת התורה "וְהָגַד לָךְ וְשָׁמַעְתָּ וְדַרְשֵׁת הַיֵּטֵב וְהָיָה אִמְתָּ נָכוֹן הַדָּבָר...". כך גם לגבי עיר הנידחת נאמר: "וְדַרְשֵׁת וְחִקְרֵת וְשֹׂאֵלֶת הַיֵּטֵב וְהָיָה אִמְתָּ נָכוֹן הַדָּבָר נִעְשֶׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּקֶרְפוֹ²."

מעיקרון רוחני זה של התורה, "וְשָׁמַעְתָּ וְדַרְשֵׁת הַיֵּטֵב", יכול האדם לקחת כלי חשוב ביותר לבניין חוסנו הנפשי.

זיו הפרשה הרב זיו רוה
עיוני עומק בשפה בהירה תחת פרשת השבוע

חדש
490 עמודים

להזמנות: 0526-789565

- דברים יז
- דברים יז

בדיבור היא לא מכירה ועלולה להיפגע מכם, אף שיש לכם כוונות טובות. תבקשו מהבן שישתף אותה בהתאם לסגנון שלה, כך שכוונותיכם יתקבלו אצלה בהבנה. לדוגמא: הבן מבקש לשמור על התינוק ואת מגיבה בחוסר סבלנות. הוא מכיר אותך שזו תגובה ללא מחשבה, כי את לא אוהבת שמודיעים לך ברגע האחרון. ואמנם לאחר זמן קצר את מסכימה ואומרת לו שתשמחי מאד. אם הוא יספר לה על תגובתך הראשונית, היא עלולה להיפגע ולכעוס ואולי לומר או לחשוב שהיא לא רוצה לבקש יותר מכם.

✓ רצוי שאתם ההורים, תשתפו זא"ז בקשיים הרגשיים שלכם, במחשבות וברצונות כיצד לנהוג. השיתוף ההדדי יאזן אתכם כיצד להתייחס למה שאתם רואים/חווים עם הבן ואשתו, ומתוך שיקול הדעת תקבלו החלטות שייטיבו איתכם ועם הזוג.

✓ **אף שכל זוגיות היא ממלכה בפני עצמה, אתם שייכים לאותה משפחה שיש בה יחסי גומלין.**

✓ הערך המוסף שתזכו בו: הזוגיות שלכם עקב השיתוף ההדדי, תתעצם ותיטיב איתכם ועם בני הזוג. ואתם בהתנהלותכם, תהוו דוגמא אישית וזוגית, לכן ולאשתו.

והעיקר כדי שיהיה טוב לכם וגם להם: להאמין בעצמכם ובהם, לאהוב ולברך אותם ולהתפלל להצלחתם תמיד. לשמוח בהם ובנכדים שיגיעו בעז"ה וסוף הטובה לבוא.

איתכם עד הנישואין. ✓ לכל זוג יש התנהלות שמתאימה להם. יש שבתחילת הנישואין תהיה התרחקות מסוימת מההורים, כי הם עסוקים בעצמם. כשבני הזוג ירגישו בטוחים יותר ביניהם, הם ירשו לעצמם להתקרב ולתקשר יותר, ואתם נדרשים לסבלנות. ✓ בני הזוג עוברים תהליכים כמו כל זוג, לאורך כל שנות חייהם. אתם רואים כרגע, קטע בוסרי מתוך המהלך השלם. לא נכון לשפוט את הזוג על פי מה שרואים כרגע. הזוגיות היא יצירה אלוותית חדשה שמתפתחת. זה דומה לתהליך הריון שאם רואים חלק קטן מהתהליך השלם, זה לא נראה טוב.

✓ בזוגיות החדשה, הם יעברו מסלול חיים בהתאם לייעודם. אתם הכנתם את הבן לחיים עצמאיים ותסמכו עליו שמה שנתתם בו קיים והוא ידע להתמודד עם מה שה' שולח לו. אמנם אתם גידלתם אותו בביתכם, אך עתה הוא בונה את הבית שלו.

✓ ישנם הורים שמתוך רצון חיובי, רוצים לעזור לזוג מבחינה חומרית ומתנהגים כאפוטרופסים על בני הזוג, גם מבחינה נפשית. הזוג נשאר תלוי בהורים וחנוק מהם. הזוג נעשה כלי לצורך ההורים בשליטה על אחרים.

✓ טעות נוספת שעלולה להיות מתוך רצון חיובי, היא להתנהג עם הכלה כאילו היא הבת שלהם. חשוב שהתפקוד יהיה בהתאם לתפקיד (וזה נושא למאמר נפרד).

✓ אם יש לכם הערות או השגות כל שהן, לאחר ששקלתם היטב, שתפו בהן רק את הבן, כי השפה, הטון והסגנון שלכם מוכר לו, כולל כל הניואנסים

כשמרים הגיעה עם בעלה נועם, הם נראו מודאגים מהקשר הזוגי של בנם עם אשתו. נועם אמר: "מה שהבנתי שאמרת למרים בפגישה הקודמת, זה נראה לי נכון במצב יחסים רגיל. אך אנחנו שמים לב שהכלה "לא סופרת" אותנו ופה יש לנו באמת בעיה. היא רוצה לנתק אותנו מאיתנו, כאילו הוא רק שלה, ושהוא יהיה איתנו בקשר רק איך שיראה לה. זה קשה לנו..."

"גם מדברים עתה וגם מהתנהלות הכלה, הטענה נשמעת לי חריגה מהקשיים הטבעיים. במקרה הזה, הזוג יתמודד באתגרים שלפניהם והם יחליטו אם יהיה צורך, בייעוץ מקצועי. אתם ההורים, תהיו בעמדה נפשית שמאפשרת לזוג להתפתח ולגדול. "לאיזו עמדה נפשית את מתכוונת?" שאלה מרים. אני רוצה להציע לכם כיווני חשיבה לגישה משותפת, כדי שהקשר ביניכם ובין הזוג יתפתח לכיוונים חיוביים:

✓ חשוב לא להתערב בקשר הזוגי גם הוא נראה לכם לא טוב. מהרגע שנישאו, כנראה רצון ה' הוא שבנכם יתמודד במערכת היחסים הזאת. אתם רשאים לחזק אותו בהערכה, בביטחון עצמי ובאמונה שהוא יכול לדאוג לעצמו. אם תתערבו, כאשר חסרה לו בשלות ועצמאות מחשבתית, הוא עלול להרגיש שאתם מזיקים לו. גם אם יצטרכו לעבור מצבים שונים בחייהם, זה מה שיחשל ויחזק אותם, או לחילופין, ישבור אותם. תלוי בבחירתם וברצון ה'.

✓ אתם מכירים את בנכם כפי שהוא עד הנישואין, כבן מול הורים. בנישואין, הוא יחווה חוויות שבהן הוא ישתנה ויגדל את עצמו, וסגנון ההתקשרות שלו יהיה שונה במקצת מסגנון ההתקשרות

***יועצת אישית וזוגית ומדרכת כלות**
לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים
המעניינים אתכם -
esteravr@gmail.com
מאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא
באתר מכון מאיר >

"אפשר האדם
תלוי הוא
בשימת הלב
לתביעותיה
של הנשמה"
(הרב קוק)

מחפשת עוגן רוחני וחבורה שמתקדמת יחד
בחיים האקדמיים?

קהילת סטודנטים
במכון מאיר

לימוד ושיח בחבורה - ליווי אישי - פעילויות חברתיות
התנדבות ומילגה - שיעורים לבחירתך בבית המדרש
מהרי להירשם. מס מקומות מוגבל
לפרטים וקביעת ראיון: שי-יה 0527501907

אסור מתר יפה

מי ששמע בתינו הרבה
"אסור!" כמלה מבהילה
הנה קשעל "אסור" אחד עבר
וראה שלא ארע דבר
אז כל האסור הותר
ועתה אצלו - הכל מתר

ומי שאצלו הכל מתר
ישום אסור לא נותר
כי הסיר מעצמו כל "אסור!"
אף הותר מעצמו את כבלי המוסר
ועשה כל מה שחשקה נפשו
יחוש במקדם או במאחר -
כי השעם לחייו סר

אולם כפי שר יפקח עיניו הוא יבין
שאין הוא אסור בכבלי ה"אסור"
להפך, הוא מוציא עצמו לחפשי -
כי יתיר את כבלי נשמתו האסורה
וישחררה!
עת ושתמש בכוח הבחירה
שהתירה לו התורה - במה שאסרה...

גאווה וכבוד

1. מה עושה השוחד לחכמים? הסבירו.
2. על פי כמה עדים ניתן לפסוק דין?
3. מהם שלושת הדברים שאסור למלך להרבות לו מהם?
4. איזה שבט לא מקבל נחלה בארץ?
5. כמה ערי מקלט יש בעבר הירדן המערבי?
6. מהם ארבעת סוגי האנשים שאינם משתתפים במלחמה?
7. איזה איסור מיוחד בעניין עץ מאכל? (לקראת סוף הפרק)
8. באיזה מקרה יש לקיים את מצוות 'עגלה ערופה'?

חידת פולקע: עיינו בפרק ב פסוק יז. איז עס חסר בפסוק ומדוע? (עיינו ברש"י ובשפתי חכמים)

כל המילים מופיעות בתפזורת פעמיים, מלבד אחת. מהי?

מִצְאוּ לָמָּה רוֹמְזוֹת הַתְּמוּנוֹת, מִתּוֹךְ הַפְּרָשָׁה!

ש	ו	פ	ר	ת	ד	ל	ו	נ	ח	ר	ט	ל	ז
ר	ז	נ	פ	צ	כ	ת	א	ל	פ	ת	ש	ח	ה
כ	ח	י	מ	פ	י	צ	מ	ו	ס	ט	ש	ש	ל
ת	ל	מ	ל	ז	ת	ע	ש	ל	ת	ז	ח	א	ח
ה	א	ר	י	י	ת	ג	ג	ל	ש	ג	צ	ד	ד
ב	כ	נ	ל	מ	ו	ל	ת	ת	ו	ח	י	ל	ס
ו	ה	נ	ג	ר	ח	ט	א	פ	ב	צ	ג	ד	ע
ש	נ	ל	ח	א	י	ט	ת	כ	ה	ד	ל	ק	ת
ת	ת	מ	י	ס	ל	ב	ז	צ	כ	ק	ז	ת	מ
ו	י	נ	ח	פ	ס	ו	ק	ס	ק	ה	ד	ז	צ
מ	ס	ב	ז	ט	ת	ג	ל	ל	ע	ק	ת	צ	ד

אלול • שופר • תשובה • סליחות • רחמים • תפילה • צדקה

מִגֵּלֶת דָּוִד 110

הרב שלמה אבינר

חיות טרף. לא מספיק לנצחם, יש להטיל אימה עליהם, להרתיעם שלא יטרפו אותנו. לא נכון יהיה לנהג לפנינו כמשרת הדיו, אלא יש לפעל בכל תקף - כמובן בצפיה שבעתיד יפכו לאנושים^[4].

אֲנִי מִתְרַגֵּשׁ מִצְדֻקְתּוֹ שֶׁל יוֹאָב. כִּפּוֹה הוּא
דוֹאֵג לִי וּלְמַלְכוּת.
עֲשִׂיתִי כַּעֲצָתוֹ, וּבִבְשֻׁתַי אֶת כָּל הָעִיר. אֶת
כֶּתֶר הַמֶּלֶךְ שֶׁהָיָה מֵנַח עַל הָעֲבוֹדָה זָרָה,
תִּלְתִּיתִי עַל כִּסֵּא הַמְּלוּכָה שְׁלִי. כִּן בְּרוּר מִי
שׁוֹלֵט שָׁם^[2]

על חילי האויב שנופלו לידנו בשבוי, הטלתי עליהם יסורים קשים באמצעות כלי ברזל דוקרניים, וכן עשיתי לכל ערבי בני עפון.^[3] שפא תאמרו שזו אכזרית. להפך, זו רחמנות על עם ישראל. הם, העופונים, הם

הַגִּיעַ אֵלַי שְׁלִיחַ מִיֹּאֲבֵב שׁוֹר הַצָּבָא:
 - כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ. כִּידּוּעַ אֲנִי וְלָחֶם כָּעֵת
 בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן. בְּעֶזְרַת ד' כְּבִשְׁתִּי אֶת
 עִיר הַמְּלוּכָה. עַד־ן לֹא כְּבִשְׁתִּי אֶת הָעִיר
 כָּלָה אֲלֹא הִגַּעְתִּי אֶל הַחֶלֶק בּו יוֹשְׁבִים
 הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים, שִׁקְרִי גַם בָּשָׂם עִיר הַמַּיִם,
 בְּהִיּוֹתוֹ עַל יַד מְקוֹר הַמַּיִם שִׁמְסַפֵּק מַיִם
 לְכָל תּוֹשְׁבֵי כָּל שְׁכוֹנוֹת הָעִיר. אֲנִי מִצִּיעַ
 לַמֶּלֶךְ לְאַסֹּף אֶת שְׂאֵר הַצָּבָא, וְלִלְכֹּד אֶת
 יִתְרִי חִלְקִי הָעִיר, כְּדִי שֶׁהַנֶּצֶחַן יִקְרָא עַל
 שֵׁם הַמֶּלֶךְ וּלֹא עַל שְׁמִי.^[1]

1. שמואל ב יב כז-כח.
2. שם כט-ל. רש"י מצוד"ד.
3. שם לא. רש"י, מצוד"ד.
4. אגרות הרא"ה א ק.

טבעה של התשובה הוא, שהיא נותנת לאדם מנוחה וכובד-ראש כאחד. היא מנחמת אותו גם בהרהור תשובה, בנקודה אחת קטנה מאורה הגדול כבר מונח אושר רם ונשא של עולם מלא, ועם זה היא מצגת לעיני רוחו תמיד חובות של השלמה, המצילות אותו מזחירות הדעת ונותנות עליו אור מתוק, הנותן ערך גדול וקבוע לחייו.
אורות התשובה ז, א

הרב שלמה אבינר

האם אנו באמת חילוניים?

יש מנהיג לעולם 77%; יש שכר על מעשה טוב 80%; יש א-לוהים 80%.
לכן אנא אמרו לממשלתנו: או שתעשו תשובה גדולה ושוורשית, כי אינכם מייצגים אותנו, או תפנו מקומכם בענווה לממשלה יותר נאמנה לעמנו.

ישנה אשר האירה את אפיקי העולם, כאשר שאר העמים היו עדיין שקועים בחושך גם ושפל. אנו יהודים ורוצים מדינה יהודית: שבת, כשרות, גיור, משפחה.
אתם אומרים שאתם חילוניים? מנותקים לגמרי מהיהדות ההיסטורית והלכותית? ודאי לא.
הנה מספרים:

שמירת מסורת - כלל לא 6%; במידה מועטת 31%; במידת רבה 38%; במידה רבה מאוד 25%.
אז אנו מדינה לא יהודית-מסורתית?
עוד מספרים:

שומרים כשרות 47%; שומרים שבת 51%; צמים ביום הכיפורים 68%; מאמינים 80%.
אז אנו שואלים אתכם: האם ממשלה זו באמת מייצגת אותנו?!

ואם כל זה לא מספיק, נראה במה מאמין העם: אי קיום מצוות פוגע בעם 34%; יהיה משיח 57%; יש עולם הבא 56%; התורה ומצוותיה הן מד' 58%; עם ישראל הוא עם נבחר 67%; תפילה פועלת 72%; יש עונש מעשה רע 74%;

שאלה: אנו חילוניים, ואיננו מבינים מה הבעיה בממשלה הזאת. אנו גאים מאוד בכך שיש לנו מדינה, שיש לנו ממשלה. מה משנה אם ממשלה זו או אחרת? העיקר שאנו לא גלותיים אלא ישראלים!

תשובה: אתם צודקים בכך שאתם גאים. אשרכם. כל עם ישראל צריך להיות גאה. אבל, אם כבר, אנו כולנו חייבים לעמנו, ולארצנו, ולמדינתנו, להיות גאים עוד יותר. למשל, אתם ודאי שמחים שיש לכם ילדים, ואתם אוהבים אותם כמו שהם, ובכל זאת הנכם מתאמצים שיהיו יותר. ובודאי, אם הפסידו משהו, אתם עמלים להחזיר להם. לכן יש להבין פעם אחת ולתמיד, שהמובן של ישראלים הוא יהודים. אנו לא נולדנו אתמול פה בהקמת המדינה. אנו עם זקן, עם ותיק, עם עם היסטוריה, ואנו באים לחדש כאן את ימינו כקדם.

כולנו מזדהים עם ההיסטוריה שלנו. זו היסטוריה

שליח הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? **איתנו אתם יכולים!**

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת וברכיזים דתיים
- דיוור ישיב בכל רחבי הארץ

השירות מאגר מחנכים
שר כל בחי המוסדות
השירות נכנס להפצה
מחנכים לפני קהל העדה

הפקות מיוחדות:
ניצוח, קדם דפוס ודפוס
איסוף ועיטוף מוצרים בגיליון
לפי התזמנה הדיוק בסיסית
הכנסת אינטרטיים לעולמים

לפרטים:
052-8908518 יוסף
0528908518@gmail.com

מתגברים בקדושה

ספר המגלה את הקסם של ימי ההתבגרות ומאפשר להתבונן בפיוס על כוחות הגוף והנפש בגיל זה. בימים של תרבות נהנתית הוא מציב אלטרנטיבה - תרבות של גבורה. מאת הרב יונתן לוי.

104 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il
ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים

קהילת "אזר היקר" באשרי קולטת משפחות

קהילת חרדית ציונית ייחודית המאגדת ומרכזת סביב בית המדרש על פי משנת הרצ"ה סוק וז"ל בתנועת החר"ה יוסף זיוני שליט"א ותלמידו הרצ"ה הקיים 30 שנה באשדוד.

הקהילה כוללת משפחות הסעתיניות ללמוד ולחיות את "המרחב הנואלי" כהגדרת מרן הרב סוק וז"ל, ושואפת לביטחון מדינתו סמוך גולות בתורה וציונות לקיום דברי הנביאים ביישור.

יחודה עמו 054-4855518 | נטלי בוק 052-2736673

לב הפרשה

הרב חגי לונדין

מנסתרות נקני

א-לוהית כיצד לנהוג. אנו עורפים עגלה, כלומר אנו כביכול ערופי ראש, ערופי הכרה ומודעות, וזקני העם מתפללים: 'כפר לעמך ישראל'. גם כאן ישנה כפרה.

גם לקראת הימים הנוראים המתקרבים אלינו חשוב לזכור שאנו מתפללים הן על החטאים הגלויים לנו והן על אלה שאינם גלויים לנו. אנו מתפללים לפני בורא עולם שגם בדברים הנסתרים, שמעבר להשגתנו הגלויה, גם בהם תחול הכפרה. "מנסתרות נקני". אנחנו לא תמיד יודעים הכול, לא תמיד יכולים לתקן הכול - אבל אנו תמיד יכולים להתפלל על הכול; וה' הטוב יכפר.

לקבלת דבר תורה שבועי מצולם ומשוכתב מהרב לונדין ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ (!) 0545753771; ניתן גם להזמין שיעורים והרצאות מהרב במספר הזה.

בפרשת שופטים אנו נפגשים עם ארבע המערכות השלטוניות של עם ישראל. ארבע המערכות הן: השופטים - העוסקים בניהול מערכות היחסים בין אדם לחברו; המלכות - המנהלת את מערכות היחסים המדיניות; הכהונה - העוסקת בניהול חיי הקודש; והנבואה - שעוסקת בתיווך דבר ה' העובר אלינו דרך נביאיו.

יחד עם זאת, למרות ארבע המערכות המאד מרשימות הללו, ישנם עדיין מצבים שאף אחת מהן אינה מועילה. בסוף פרשת שופטים אנו לומדים על פרשת 'עגלה ערופה'. מציאות שבה נמצא חלל השוכב בשדה 'ולא נודע מי הכה'. ישנם מצבים שכל הידע, העמל, ואפילו הקישור שלנו לעולם הרוחני - אינו מועיל. ישנם דברים נסתרים שמעבר להשגתנו.

החידוש הוא שגם במצבים הללו קיימת הדרכה